

УДК 358.4;940

DOI: 10.35432/tisb292023289682

ПРИРОДА ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ ТА ЇЇ ВРАХУВАННЯ У ПРАВІ

Лаврусь Вадим Васильович

аспірант кафедри державознавства, права і
європейської інтеграції

Національний університет «Одеська політехніка»

<https://orcid.org/0009-0002-4146-0305>

Правова норма об'єктивно містить в собі механізм інформаційно-психологічного впливу, якщо тільки вона не нікчемна юридично. Нині наші вороги силяться вплинути психологічно на захисників української вітчизни різними методами, включаючи і подобу права, оскільки право, як феномен справедливого закону, в росії знищено.

Любий інформаційно-психологічний вплив ґрунтується на явищі інформаційно-психологічних коливань. Здавна люди були переконані в тому, що звукові коливання лежать в основі Всесвіту і що співом або декламуванням відповідних мантр (підбір звуків) може бути вирішено багато проблем. Принцип, що все рухається, все вібрає лежить в основі буття. Матерія, енергія, розум, дух – це видозміни матерії, які розрізняються лише частотою своїх вібрацій. Також необхідно підкреслити, що інформаційно-енергетичний обмін через вібрації лежить в основі життя Всесвіту.

Вібрація – це коливання, тремтіння. Переміщення точки або механічної системи при якому відбувається почергове зростання й зменшення в часі значень хоча б однієї координати називають вібрацією. Найчастіше і досить швидко руйнування об'єкта настає при вібраційних впливах за умов резонансу. Любі події – це також вібрації, а вібрації здатні акумулюватись любимими предметами.

Американка Сюзен Олександр вирішила записати випромінювання, які виходять від людини. Застосувавши математику та фізику, вона зробила спробу їх озвучити. Виявилось, що людське тіло переповнено різними вібраціями: серцеві скорочення м'язів, ендокринні цикли. А біолог Каліфорнійського університету Девід Деймер виміряв коливання ДНК за допомогою інфрачервоного спектру, потім переформатовав невидимі вібрації у звуковий спектр – і отримав музику. Записана мелодія ДНК нагадувала медитативні мелодії Індії. Дослідники планують записати мелодії вібрацій органів людини, адже у кожного з них буде своя звукова симфонія.

Інформаційно-психологічні вібрації доречно визначити як коливання інформаційно-психологічної сфери створеної людиною, групою людей, соціумом. Сильними інформаційно-психологічними вібраціями майстри психологічного впливу (пропагандисти, керівники) або зміцнюють переконання людини, або частково їх міняють, часто ставлячи людину, суспільство в залежність від себе.

Управлінська роль інформаційно-психологічних вібрацій вивчена ще недостатньо. Але ж у людини звукова (вібраційна) свідомість. При звуковій свідомості процеси мислення проходять не так швидко, адже людина проговорює свої думки. Звуковою (вібраційною) свідомістю доволі легко управляти за допомогою нейролінгвістичного програмування. Сильна домінанта, що викликана звуковою мовою, не дозволяє відрізнити свої думки від нав'язаних. Використання звукової (вербальної) мови утруднює телепатичне сприйняття людиною інформації. Звуки (вібрації) впливають і на ДНК, змінюючи її.

Так, завдяки сильним інформаційно-психологічним вібраціям у вигляді повторюваної однієї і тієї ж рекламної або пропагандистської фрази, норми права, у психіці формується стійкий автоматизм, який починає впливати на потреби, вчинки та поведінку, тобто реалізується управлінська функція.

В. Петрик, М. Присяжнюк, Л. Компанцева визначають нейролінгвістичне (грецьк. *νευρον* – нерв і лат. *Lingua* – мова) програмування як модель спілкування, яка ґрунтується на виявленні та використанні стандартів мислення; комплекс технік і операційних принципів, на основі яких моделюються ефективні стратегії мислення й поведінки. У назві «нейролінгвістичне програмування» частина «нейрон» указує на те, що для опису реального досвіду людини необхідно знати та розуміти «мову мозку», тобто ті нейрологічні процеси, що відповідають за зберігання, перероблення й передання інформації; «лінгвістичне» акцентує на ключовому значенні мови не лише в процесі опису особливостей механізмів мислення та поведінки, а й під час організації комунікації; «програмування» визначає системність розумових процесів та поведінки [6, с. 51].

Питання інформаційно-психологічних вібрацій та відповідної інформаційно-психологічної стійкості доцільно розглядати нероздільно із загальними закономірностями розвитку особистості, суспільства, держави, природи, людського мислення тобто в системі науки діалектика. Аналітик медіа центру «Одеська політична платформа» Юрій Христензен зауважує, що крім критичного мислення, необхідно розвивати емоційну стійкість. «Емоції є у всіх – політиків, журналістів, науковців, бізнесменів і музикантів. Навіть доктор наук може діяти проти своїх інтересів на користь пропагандистів, якщо пробити тонкий наліт цивілізації в нього в голові [7, с. 3].

Ядром інформаційно-психологічних вібрацій виступають саме національні культури, національні системи права, які забезпечують державам основи їх психологічної та правової стійкості. «Тому нарощування культурних м'язів – це також питання виживання в теперішні буремні часи» [2, с. 35].

Негативні інформаційно-психологічні вібрації проявляються особливо гостро і мають руйнівну спрямованість в таких психологічних станах впливу як обурення, злопам'ятність, озлоблення. Ці стани об'єднуються в поняття «ресентимент» (від франц. *ressentiment*), введене німецьким філософом і філологом Ф. Ніцше. Саме ж поняття відображає внутрішній емоційний стан індивідуума чи суб'єкта, який базується на постійному почутті ворожості до всього того, що цей суб'єкт вважає причиною своїх невдач і тоді виникає образ ворога.

«Як стверджують науковці, ресентимент є доволі складним ментально-культурним поняттям і власне станом, який значно глибший за такі поверхневі почуття як заздрість чи ворожість, бо часто набуває ірраціональної агресії. Феномен ресентименту, який проходить шлях від заздрощів до ненависті, формує певну психологічну заданість (тривале безсилля), яка надалі сублімує вирощене почуття неповноцінності в особливу систему моралі. І ця мораль здебільшого формує ідеального раба з відповідною психологією. Жертвою цієї психології (особливої картини світу, заснованої, як стверджував Ф. Ніцше, на «фальсифікації ціннісних таблиць» стає не лише окрема людина, а й цілі народи. У руках диктаторських режимів впроваджений і підтриманий пропагандою ресентимент стає впливовим потенціалом для проведення агресивної внутрішньої і зовнішньої політики» [3, с. 7].

З агресивною політичною пропагандою, побудованою на ресентименті, необхідно боротись різними методами, але найефективніший з них – правовий. Закриття, через рішення суду, джерел агресивної політичної пропаганди, їх потужних інформаційних резонансних платформ знімає гостроту протистояння.

Інформаційно-психологічні вібрації можуть мати і позитивну спрямованість. Так переживання моментів ейфорії від кохання, музики, мистецтва, справедливості довгоочікуваної норми права, мають позитивний психологічний вплив. Оскільки правова норма об'єктивно містить в собі механізм інформаційно-психологічного впливу на людину

через вібрації, які вона утворює то сама норма повинна бути виписана так, щоб вона була зрозумілою, емкою та містила в собі потенціал дії.

Саме цю функцію повинен додатково підсилити механізм реалізації правової норми. Такий механізм доречно виписувати у тілі самого закону, а не опускати його на рівень нормативно-правового документу. Чітко виписана правова норма, підсилена механізмом її реалізації, здатна потужно, за допомогою породжених нею інформаційно-психологічних вібрацій вплинути результативно на людину.

Доречно згадати, що давньоукраїнське народне віче, як праобраз правової демократії, діяло саме методом інформаційно-психологічної вібрації. Рішення віче напряму залежало від сили голосової інформаційно-психологічної вібрації народних мас на майдані. Чим сильнішими були такі вібрації, тим вірогідніше, що народні маси могли психологічно вплинути на досягнення потрібного їм владного управлінського рішення. Через віче народ мав відповідний вплив на політичне життя у бажаному для себе напрямку. Доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри історії держави, права та політико-правових учень юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, Ігор Бойко напряму вказує на те, що «Рішення на віче приймалося шляхом схвалення чи заперечення тієї чи іншої пропозиції криками (звідси походить саме поняття «голосувати» – подавати голос, кричати), перевагу мала та пропозиція, за яку голосніше кричали)»

[1, с. 9].

Інформаційно-психологічний вплив та маніпулювання свідомістю виступають одним із основних інструментів протиборства в інформаційній боротьбі між державами. Використання спеціальних та прихованих заходів інформаційно-психологічного впливу дозволяє дестабілізувати суспільно-політичну, соціальну і економічну ситуацію, корегувати із зовні політичний курс держави як об'єкта впливу.

«Отже, завдяки чітко спланованим, ретельно підготовленим і якісно проведеним спеціальним заходам впливу силами спецслужб України можна значно послабити позиції країн-противників з окремих вразливих питань на міжнародній арені, донести своє бачення проблем до ключових осіб у міжнародному політикумі, забезпечити біль дієву підтримку держави з боку іноземних партнерів». [4, с.136].

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) прогнозує, що до 2025 року кожен другий українець може зіткнутися із проблемами у сфері ментального здоров'я. Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль підкреслює, що психічне здоров'я – один із маркерів стійкості, спроможності чинити опір і перемагати. Він переконаний, що «Одне із ключових завдань – створити адекватну викликам систему психологічної допомоги та підтримки. Систему, яка виконувала б п'ять базових функцій: профілактика та виявлення проблеми; надання широкого спектру допомоги поза лікарнею; психосоціальна реабілітація; надання спеціалізованої психіатричної допомоги в лікарні; постійна підтримка людей з ментальними порушеннями... Ворог робить усе, щоб зламати нас морально, росія постійно запускає ПСО, щоб деформувати психіку та деморалізувати українців. Мусимо цьому ефективно протидіяти. Психологічне відновлення України важливе так само, як і відбудова інфраструктури, житла чи енергетики» [5, с. 3].

Для того, щоб компонент захисту психічного здоров'я був наскрізним у реалізації відповідної державної політики його необхідно чітко унормувати, прийнявши цілий ряд поправок та доповнень до нині діючої правової бази. Саме такий підхід пришвидшить створення в Україні нової культури ставлення до ментального здоров'я та зменшить негативний інформаційно-психологічний вплив.

Список літератури

1. Бойко Ігор «Київська держава» «Голос України» 28.07.2022 р. С.9.
2. Віхров М. «У зоні турбулентності. Про значення держави та культури в час «кінця історії», який не настав» // «Український тиждень». – №5 (741). – 04 – 10.02.2022 р. – С.35.

3. Король В. «Ресентимент: чому неможливі домовленості з путінцями» // «Голос України». – 15.03.2023 р. – С.7
4. Левченко В.О. Система забезпечення інформаційної безпеки держави у воєнній сфері: основи побудови та функціонування: монографія / О.В.Левченко. – Житомир : Видавець ПП «Євро-Волинь», 2021. – С.136.
5. Малолеткова О. «Потрібна нова культура ставлення до ментального здоров'я» // «Урядовий Кур'єр». – 10.02 2023 р. – С.3
6. Сугестивні технології маніпулятивного впливу : навч. посіб. /В.М.Петрик, М.М.Присяжнюк, Л.Ф. Компанцева, Є.Д.Скулиш. –К. : Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2010. – 248 с. – С. 51.
7. Христензен Юрій «Війна починається не з танків на вулицях, а з ненависті в головах людей» // «Урядовий Кур'єр». – 21.01.2022 р. – С.3.